

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1992

Nr 29

Nr 29

LANDSKAPSLAG

angående ändring av landstingsordningen för landskapet Åland

Föredragen för Republikens President den 12 juni 1992

Utfärdad i Mariehamn den 30 juni 1992

I enlighet med landstingets beslut¹⁾, tillkommet i den ordning 55 § landstingsordningen föreskriver,

upphävs 17 och 56 §§ landstingsordningen den 2 februari 1972 för landskapet Åland (11/72),

ändras 15 §, 20 § 1 mom., 21 §, 25 § 2 punkten, 26 §, 29 § 1 mom., 34 §, 35 § 1 mom., 36, 37 och 38 §§, 40 § 1 och 2 mom., 41 § 2 mom., 43 § 3 mom., 45 § 1 mom., 48 § 2 mom., 52 §, 54 § 1-4 mom., 57 § 2 mom. samt 58, 60, 70 och 71 §§, av dessa lagrum 25 § 2 punkten sådan den lyder i landskapslagen den 23 maj 1974 (48/74), 48 § 2 mom. sådant det lyder i landskapslagen den 7 januari 1988 (3/88) och 60 § sådan den lyder delvis ändrad genom sistnämnda lag, samt

fogas till lagen nya 38a och 49 §§, av dem 49 § i stället för det genom landskapslagen den 7 januari 1988 upphävda lagrummet, samt till 23 § ett nytt 2 mom., varvid de nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., till 40 § ett nytt 5 mom., till 41 § ett nytt 3 mom., till 43 § ett nytt 4 mom. samt till 48 § ett nytt 3 mom. som följer:

15 §

Landstinget sammankommer årligen den 1 november. Landstingets arbete fortgår med eller utan avbrott enligt vad landstinget på förslag av talmanskonferensen beslutar till dess följande arbetsår vidtar. Det sista arbetsåret under valperioden fortgår till dess republikens president eller på hans vägnar lands-

hövdingen förklarar arbetet avslutat för valperioden.

20 §

Den dag nytt arbetsår vidtar samlas landstingsmännen kl. 12.00 till plenum, vid vilket landstinget skilt för sig väljer talman och två vicetalmän. Ordet föres vid detta plenum av den landstingsman som längst innehaft landstingsmannaupdrag. Har två eller flera tillhört landstinget lika lång tid, föres ordet av den till åren äldste av dem.

21 §

Landshövdingen tillkännager tiden för landstingets öppnande som äger rum den dag landstinget sammankommer enligt 15 §. På utsatt tid skall landstingets medlemmar, efter det gudstjänst förrättats, sammankomma i landstingets plenisal, där republikens president eller på hans vägnar landshövdingen förklarar landstinget öppnat. Talmannen besvarar på landstingets vägnar öppningstalet.

Sedan landstingets arbete för valperioden slutförts, avslutas landstinget på tid som landshövdingen tillkännager. Efter förrättad gudstjänst samlas landstingets medlemmar i plenisal, där, sedan talmannen framfört landstingets hälsning, republikens president eller på hans vägnar landshövdingen förklarar landstinget avslutat för valperioden.

¹⁾ Lagmot. nr 51/1991—92

Lu bet. nr 26/1991—92

Stu bet. nr 37/1991—92

23 §

Har framställning återkallats, skall talmannen underrätta landstinget om detta.

25 §

Landstingsman har rätt att till landstinget överlämna motion i den ordning 26 § anger. Motion kan innefatta antingen

2) finansmotion, innehållande förslag

a) om upptagande av anslag eller om annat beslut i årsstaten för följande finansår;

b) om sådan ändring i årsstaten som har direkt samband med till landstinget överlämnad framställning med förslag till tillägg till eller ändring i årsstat;

c) om framställning om extra anslag; eller

d) om finansinitiativ till riksdagen;

26 §

I 25 § avsedda motioner skall väckas skriftligen och inlämnas till landstingets kansli. I motion skall nämnas skälen på vilka förslaget grundas. Ärenden av olika beskaffenhet får inte intagas i samma motion.

Lagmotion får väckas under den tid landstinget är församlat. Hemställningsmotion får väckas senast klockan 12.00 den tionde dagen efter det landstinget sammankommit till sitt första plenum i mars månad. Sammankommer inte landstinget då till plenum, bestämmer talmanskonferensen vilken dag motionstiden inleds. Finansmotion får dessutom väckas senast kl. 12.00 den fjärde dagen efter den då det meddelats att förslag till årsstat eller till tillägg till eller ändring i fastställd årsstat överlämnats till landstinget.

Motion kan återkallas genom skrivelse som är undertecknad av samtliga landstingsmän som undertecknat motionen.

29 §

Vid början av varje valperiod skall landstinget tillsätta en självstyrelsepolitisk nämnd med uppgift att verka som rådgivande organ i frågor rörande landskapets författningensliga rättigheter.

34 §

När landstinget sammankommer första gången efter nyval skall senast andra dagen efter dess öppnande för beredning av ärenden tillsättas ett lagutskott, ett finansutskott, ett

näringsutskott, ett kulturutskott samt ett social- och miljöutskott, vart och ett bestående av fem medlemmar, ävensom ett justeringsutskott med tre medlemmar. Landstinget skall vidare senast tredje dagen efter öppnandet tillsätta landstingets stora utskott, i vilket skall inväljas tio medlemmar.

Landstinget kan utöver vad i 1 mom. sägs vid behov tillsätta ytterligare utskott, antingen för återstoden av en valperiod eller tillfälligt för att bereda ett särskilt ärende. Till sådant utskott kan väljas högst fem medlemmar.

I varje utskott tillsätts nödvändigt antal ersättare.

Mandatperioden för medlemmarna i landstingets utskott är en valperiod, om inte landstinget på förslag av talmanskonferensen beslutar att nyval av samtliga medlemmar i ett utskott skall förrättas. Justeringsutskottet får, om så erfordras, fortsätta sin verksamhet även efter valperiodens utgång för slutförande av på utskottet ankommande uppdrag.

Utskott kan, om ärendena det påkallar, sammankomma även under tid då landstinget inte är samlat.

35 §

På lagutskottet ankommer att bereda förslag om eller bifall till ändring, förklaring eller upphävande av eller avvikelse från självstyrelselagen eller jordförvärvslagen för Åland, i 55 § 2 mom. nämnda ärenden, lagförslag rörande landskaps- och kommunalförvaltningen, polisväsendet, hyres- och legoavtal, vägtrafik och fordon samt övriga ärenden som inte remitterats till annat utskott.

36 §

På finansutskottet ankommer att bereda landskapsstyrelsens förslag till årsstat och tillägg till årsstaten, finansmotioner, förslag till framställning om extra anslag samt landskapets bokslut och landskapsrevisorernas berättelser. Utskottet kan även bereda lagstiftningsärenden med anknytning till dess arbetsområde.

37 §

På näringsutskottet ankommer att bereda lagförslag angående näringsverksamhet, gårdsbruk och beskattning samt övriga till utskottet remitterade ärenden.

38 §

På kulturutskottet ankommer att bereda lagförslag angående undervisning, kultur, idrott, ungdomsarbete, arkiv-, biblioteks- och

museiväsendet, radio och television samt övriga till utskottet remitterade ärenden.

38a §

På social- och miljöutskottet ankommer att bereda lagförslag angående socialvård, hälso- och sjukvård, byggnads- och planväsendet, bostadsproduktion, natur- och miljövård och vattenskydd samt övriga till utskottet remitterade ärenden.

40 §

Utskott skall på kallelse av dess till åren äldsta medlem sammankomma senast dagen efter det utskottet tillsatts för att under dennes ordförandeskap inom sig välja ordförande och viceordförande.

Vid förfall för utskottsmedlem träder ersättare i dennes ställe. Utskott är beslutfört om minst fyra femtedelar, eller beträffande justeringsutskottet två tredjedelar, av dess medlemmar är närvarande.

Rör ärende utskottsmedlem personligen får han inte delta i överläggningen och fattande av beslut.

41 §

Utskott kan på eget initiativ avge utlåtande till finansutskottet om förslaget till ordinarie årsstat beträffande frågor som ankommer på utskottet. Utlåtandet skall avges inom tio dagar från det ärendet remitterades till finansutskottet.

Landskapsstyrelsen samt myndighet och tjänsteman som underlyder densamma skall på begäran utan dröjsmål förse ett utskott med handlingar samt skriftliga eller muntliga upplysningar som utskottet behöver för beredningen av ett ärende. Landskapsstyrelsen skall dessutom i angelägenheter som hör till ett utskotts ansvarsområde överlämna de utredningar och redogörelser som utskottet begär.

43 §

Vid förfall för talmannen träder en av vicetalmännen i hans ställe.

Har talmannen och båda vicetalmännen förfall, leds ordet vid plenum av stora utskottets ordförande.

45 §

Vid plenum äger varje landstingsman, med i 47 § nämnda undantag, rätt att erhålla ordet i den ordning, vari han anmält sig. Dock kan landstingsman, på sätt i arbetsordningen

närmare föreskrivs, ges ordet i annan ordning för att närmare redogöra för utskotts- betänkande eller motion eller för att i korthet besvara annans anförande. I arbetsordningen kan även föreskrivas att landstingsman ges ordet i annan ordning vid behandlingen av särskilda ärenden.

48 §

Landstingsman har rätt att i landstinget till landskapsstyrelsen eller medlem därav ställa enkel fråga i angelägenhet inom landskapsstyrelsens behörighet. Frågan, som skall vara kort, skall skriftligen tillställas talmannen. Talmannen skall utan dröjsmål bringa frågan till vederbörandes kännedom. Lanträdet eller ledamot av landskapsstyrelsen skall, inom tio dagar efter mottagandet av frågan, eller om frågan mottas då landstinget inte är samlat inom tio dagar från den dag landstinget ånyo sammankom, avge ett kort svar i skriftlig eller muntlig form. Frågeställaren får med anledning av svaret omedelbart hålla högst två till frågan anslutna anföranden. Efter varterdera anförandet har den som avgivit svaret rätt att yttra sig. I arbetsordningen kan ges närmare bestämmelser om den tid som får användas för svaret och övriga anföranden. Kan frågan inte besvaras skall landskapsstyrelsen meddela landstinget om detta och om orsaken därtill. Med anledning av sådant meddelande är diskussion inte tillåten.

Talmanskonferensen kan besluta att i landstinget anordnas en frågestund i angelägenhet inom landskapsstyrelsens behörighet. Vid frågestunden kan en eller flera angelägenheter behandlas enligt talmanskonferensens beslut. Vid frågestunden håller först lanträdet eller därtill utsedd ledamot av landskapsstyrelsen ett anförande varefter landstingsmännen bereds tillfälle att yttra sig. I här avsett ärende fattar landstinget inte beslut. I arbetsordningen kan ges bestämmelser om tidsbegränsning av anförandena och om formerna för frågestundens genomförande.

49 §

Talmanskonferensen kan besluta att debatt utan anknytning till särskilt ärende får äga rum vid landstingets plenum. Talmanskonferensen utsätter tid för sådan debatt, som antingen skall avse viss angelägenhet eller skall anordnas som en allmänpolitisk debatt. I här avsett ärende fattar landstinget inte beslut.

När talmanskonferensen fattar beslut om i 1 mom. avsedd debatt, kan den även besluta att anförande av landstingsman eller medlem av

landskapsstyrelsen inte får överstiga viss bestämd tid.

52 §

Då i 51 § nämnt ärende föredras första gången skall det bordläggas till något av landstingets närmast följande plena om en landstingsman begär det. Vid följande plenum kan ärendet inte längre bordläggas, om inte landstinget beslutar om ytterligare en bordläggning.

54 §

Gäller betänkande av specialutskott antagande eller förkastande av lagförslag, skall ärendet genomgå tre behandlingar i landstingets plenum.

Vid första behandlingen föredras specialutskottets betänkande, varvid landstingsmännen ges tillfälle att yttra sig i ärendet. Sedan diskussionen förklarats avslutad kan landstinget, utan att annat beslut fattas, remittera ärendet till stora utskottet. Ärende skall alltid remitteras till stora utskottet om minst åtta landstingsmän omfattar förslag härom.

Vid andra behandlingen föredras antingen specialutskottets betänkande en andra gång eller stora utskottets betänkande, om sådant betänkande avgivits. Landstinget prövar härvid lagförslaget och fattar beslut om varje särskild punkt däri. Förslag om förkastande av hela lagförslaget får inte framläggas vid andra behandlingen. Godkänns utskottets förslag oförändrat, förklaras andra behandlingen avslutad. Har däremot sakliga ändringar företagits i lagförslaget remitteras det, i den lydelse det fått genom landstingets beslut, till stora utskottet för fortsatt behandling, varvid utskottet kan förorda förslaget med eller utan ändringar eller föreslå att det förkastas. Har stora utskottet föreslagit ändringar, skall landstinget beträffande varje särskild punkt besluta om att godkänna dem eller vidbli sitt tidigare beslut, varefter andra behandlingen förklaras avslutad.

Innehåller specialutskottets eller stora utskottets betänkande avböjande av lagförslaget, kan landstinget besluta att till grund för andra behandlingen lägga annat förslag, som tidigare legat till grund för behandlingen. I sådant fall förfars på sätt i 3 mom. är stadgat.

57 §

Föreslår landstingsman att nytt anslag, som inte upptagits i landskapsstyrelsens framställning, eller annat beslut skall införas i årsstaten, beaktas sådant förslag endast om det väckts genom en finansmotion.

58 §

Har landstinget inte oförändrat godkänt finansutskottets betänkande över förslag till årsstat eller tillägg till årsstat, remitteras ärendet på nytt till finansutskottet, som i betänkande skall avge utlåtande över de av landstinget beslutade ändringarna.

Har finansutskottet omfattat landstingets beslut, blir detta landstingets slutliga beslut i ärendet. Föreslår finansutskottet ändringar, besluter landstinget angående varje särskild punkt att antingen omfatta dem eller vidbli sitt tidigare beslut.

60 §

Sedan överläggningen förklarats avslutad redogör talmannen för de förslag som har framförts. Redogörelsen skall godkännas av landstinget. Talmannen framlägger härefter förslag till omröstningsproposition så avfattad att den kan besvaras med "ja" eller "nej". Föreligger flera än två förslag till beslut vilka kan ställas mot varandra, ställs ett av dem som motförslag till ett annat tills omröstning skett om alla förslag. Omröstningspropositionen skall godkännas av landstinget.

Faller rösterna lika vid omröstning, avgör talmannens röst utom vid val, då lotten avgör. Annan diskussion än om talmannens redogörelse och omröstningspropositionen är inte tillåten. Omröstning får inte heller verkställas om huruvida omröstning skall ske.

Utän hinder av vad i 2 mom. är sagt erfordras minst 16 röster för godkännande av förslag eller yrkande som framläggs enligt bestämmelserna i 6a kap. Beslut som avses i nämnda kapitel skall fattas genom öppen omröstning och där avsedda val skall ske med öppna sedlar.

70 §

Landstingets protokoll förs under talmannens tillsyn av sekreteraren. Vid början av varje valperiod utser landstinget tre justeringsmän jämte nödigt antal ersättare att justera protokollet.

71 §

Landstingets kansli står under kanslikommissionens uppsikt. Till kanslikommissionen hör talmannen och vicetalmännen samt två för landstingets valperiod valda landstingsmän.

Denna lag träder i kraft den 1 november 1992, dock så att de bestämmelser som förändras av förändringar eller kompetensöverföringar enligt självstyrelselagen för

Åland av den 16 augusti 1991 (71/91) tillämpas
först från och med den 1 januari 1993.

När landstinget inleder arbetsåret 1992-93

skall i 29, 34, 70 och 71 §§ avsedda organ
tillsättas för återstoden av landstingets val-
period i enlighet med vad i denna lag sägs.

Mariehamn den 4 maj 1992

OLOF JANSSON
talman

Gunnevi Nordman
vicetalman

Roger Jansson
vicetalman

